

ÖZEL ÖĞRETİM KURUMLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜNDEN

Durumu aşağıda açıklanan Özel Öğretim Kurumuna Bakanlığımızca kurum açma izni verilmiştir.

625 Sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununun 18. maddesi gereğince duyurulur.

Kurumun adı : Özel Biçki - Dikiş Yurdu
Kurumun adresi : İst. Eyüp, Dügmeçiler Mah. Nişancı Nimet Sokak No. 2
Kurumun kurucusu: Nebahat Dünder

ÖZEL ÖĞRETİM KURUMLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜNDEN

Durumu aşağıda açıklanan Özel Öğretim Kurumuna Bakanlığımızca öğretime başlama izni verilmiştir.

625 Sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununun 18. maddesi gereğince duyurulur.

Kurumun adı : Özel Yıldırım Dershanesi
Kurumun adresi : Yıldırım Beyazıt Meydanı, Uzun Otel yanı No. 2/5 Dışkapı — Ankara
Kurumun ukurucusu: Emine Karakaş

ÖZEL ÖĞRETİM KURUMLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜNDEN

Durumu aşağıda açıklanan Özel Öğretim Kurumuna Bakanlığımızca kurum açma izni verilmiştir.

625 Sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununun 18. maddesi gereğince duyurulur.

Kurumun adı : Özel Dershane
Kurumun adresi : Bakırköy, İstanbul Caddesi No. 46/2 — İst.
Kurumun kurucusu: İsmet Dölek

ÖZEL ÖĞRETİM KURUMLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜNDEN

Durumu aşağıda açıklanan Özel Öğretim Kurumuna Bakanlığımızca kurum açma izni verilmiştir.

625 Sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununun 18. maddesi gereğince duyurulur.

Kurumun adı : Özel Fulya Biçki - Dikiş Yurdu
Kurumun adresi : Dumlupınar Mahallesi Sunak Sokak No. 19/1 — Balıkesir
Kurumun kurucusu: Naciye Onguroğlu

BU DERGİDEKİ KANUNLAR, KARARLAR VE TAMİMLERLE DİĞER YAZILAR TARAFIMIZDAN OKUNMUŞTUR

1	12	23	34	45
2	13	24	35	46
3	14	25	36	47
4	15	26	37	48
5	16	27	38	49
6	17	28	39	50
7	18	29	40	51
8	19	30	41	52
9	20	31	42	53
10	21	32	43	54
11	22	33	44	55

ÖZEL ÖĞRETİM KURUMLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜNDEN

Durumu aşağıda açıklanan Özel Öğretim Kurumuna Bakanlığımızca kurum açma izni verilmiştir.

625 Sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununun 18. maddesi gereğince duyurulur.

Kurumun adı : Özel Şoför Kursu
Kurumun adresi : Adalet İşhanı, Hükümet Cd. No. 2 — Ordu
Kurumun kurucusu: Kemal Mağden, Cemil Özgen, Kemal Uzun

İçel, Camiîşerif Mahallesi 2. Sokak 3 No.lu binada Nevşat Tuna'nı kuruculuğunda açılması istenilen Özel Dershane Bakanlığımızca kurum açma izni verilmiştir.

625 Sayılı Kanunun 18. maddesi gereğince duyurulur.

Aydın, Nazilli İlçesi Zafer Mahallesi 107. Sokak 118 numaralı binada açılmasına izin verilen Özel Dershane Bakanlığımızca kurum açma izni verilmiştir.

625 Sayılı Kanunun 18. maddesi gereğince duyurulur.

Zonguldak, Bağlık Caddesi, Çocuk Esirgeme Kurumu binası kat 4 de Ahmet Aygün'ün kuruculuğunda açılan Özel Büyük Dershane Bakanlığımızca öğretime başlama izni verilmiştir.

625 Sayılı Kanunun 18. maddesi gereğince duyurulur.

Manisa, Saruhan Mahallesi İzmir Caddesi 61 numaralı binada Fatma Özkan'ın kuruculuğunda Özel Bülten Dershanesinin Şubesi olarak açılmasına izin verilen Özel Bülten Dershanesine Bakanlığımızca öğretime başlama izni verilmiştir.

625 Sayılı Kanunun 18. maddesi gereğince duyurulur.

İstanbul, Aksaray Vakıflar İş Hani 301-302 numaralı odalarda Fatma Saruhan'ın kuruculuğunda açılmasına izin verilen Özel Sabahat Fen ve Lisan Dershanesine Bakanlığımızca öğretime başlama izni verilmiştir.

625 Sayılı Kanunun 18. maddesi gereğince duyurulur.

Giresun, Fevzipaşa Caddesi, 2. kat Faik Turan'a ait binada Erdal Yücel'in kuruculuğunda Özel Bilgi Dershanesine Bakanlığımızca öğretime başlama izni verilmiştir.

625 Sayılı Kanunun 18. maddesi gereğince duyurulur.

MILLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI YAYIMLAR VE BASILI EĞİTİM MALZEMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE HER HAFTA PAZARTESİ GÖNLERİ ÇIKARILIR İLİMLİ MAKAM VE MÜESSESELERE PARASIZ GÖNDERİLİR.

T. C.

MILLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

TEBLİĞLER DERGİSİ

YILLIK ABONESİ 250 KURUŞTUR
ABONE TUTARI MALİ SANDIKLARIN
DAN BİRİNE YATIRILMALI VE ALI-
HACAK MABUZ MİLLÎ EĞİTİM
BAKANLIĞI YAYIMLAR VE BASILI
EĞİTİM MALZEMELERİ GENEL MÜ-
DÜRLÜĞÜNE GÖNDERİLMELİDİR.

MILLÎ EĞİTİM BAKANLIĞININ 1969 BÜTÇESİ DOLAYISIYLA SAYIN BAKANIMIZ İLHAMİ ERTEM'İN MİLLET MECLİSİNDE YAPTIKLARI KONUŞMA'DAN KISIMLAR

Muhterem Başkan, Muhterem Milletvekilleri,

Millî Eğitim Bakanlığı, çalışma alanının bütün yurdu kaplayan, pek çok vesilelerle yurt dışına da taşan genişliği; çalışma konularının çeşitliliği, millet topluluğunun bütününe hizmet götürürlüğü ve muhatap oluşu sebepleriyle, ötedenberi fakat gittikçe artan bir oranda kamu oyununda ve Büyük Millet Meclisinde yakın ve devamlı bir ilginin merkezi olmaktadır.

Bu hal, belirttiğim sebeplere ilâveten, özellikle Bakanlığımız çalışmalarının hayati öneminin çok iyi kavranmış bulunduğu en bariz, en sevindirici işarettir.

Türk kamu oyunun ve Parlamentosunun bu içten alakası bizim için, bütün çalışmalarımızda bir ilham ve heyecan kaynağı olmaktadır.

Eğitim-öğretim hizmetlerinin, yurdun en ücra köşelerine kadar ulaştırılması ve gittikçe seviyeli hale getirilebilmesi için geceli gündüzlü gayret harcamamızda bu ilgi ve teşviklerin payı şüphesiz çok büyüktür.

Arzettiğim bu yapıcı ve mes'ud edici gerçeğin yanında, Millî Eğitimimiz çeşitli çevrelerden, çeşitli dozlarda tenkitlere, hattâ ağır ithamlara uğramaktadır.

Bu tenkitlerin bir kısmı ideolojik açıdan ve maksathı muhakkaklardan, bir kısmı iktidarı yıpratmak isteyen siyasi çevrelerden, bir kısmı tatmin olmamış kişilerin hissi boşahşlarından, bir kısmı isim ve şöhret yapma arzularından, bir kısmı da iyi niyetli olmakla beraber bu atmosferin tesirinde kalarak, yaşayışlarında rastladıkları olumsuz, müferid hadiseleri büyütürük umumileştiren kimselerden gelmektedir.

Türk Millî Eğitiminin de, her sosyal müessesé gibi eksikleri, yetersiz ve tekenmüle muhtaç yönleri vardır. Bu tabiidir.

Bütün bunlara rağmen, Türk millî eğitimi, iftihar edilecek bir inkişaf içindedir.

Bu hem keyfiyet, kalite, hem de adet, miktar itibarıyla böyledir.

Türk millî eğitimi, hızla kalkan müreffeh ve mes'ut Türkiye'yi yaratan gençleri yetiştirmiştir.

Çağımızın ilim, teknik ve san'at alanlarındaki gelişmelerini yakından takip ederek daha mutlu yarınları gerçekleştirecek değerli gençleri yetiştirmeye devam edecektir.

Millî eğitimi, mevcudiyetimizin en güvenilir dayanağı; hürriyet rejiminin, demokratik düzenin en sağlam vasıtası; sosyal, ekonomik, kültürel kalkınmamızın en verimli kaynağı olarak kabul etmekteyiz. Eğitim hizmetlerini eşit şartlar içinde, daha geniş imkânlarla yurdun her köşesine ulaştırmamın çalışmaları içindeyiz. Her Türk vatandaşına eğitimin her kademesinden faydalanma imkânı hazırlamak, onları bilgili, kültürlü, iyi ahlâklı, vatansever, demokratik düzen içinde millet bütünlüğü şuuruna erişmiş kimseler olarak yetiştirmek yolundayız.

Eğitim ve öğretim kademelerini gerek kapasite ve gerek kalite bakımından birbirini destekleyici ve tamamlayıcı olacak şekilde düzenlemekteyiz. Yeni yetişen nesillerin, kabiliyet ve istidatları yönünde ve ölçüsünde eğitimin her kademesinden yararlanmasını mutlaka mümkün kılacağız.

İLKÖĞRETİM:

İlköğretim, kişileri, bilgi ve davranış bakımından, içinde buldukları toplumun sorunlarını kavrayacak, çevrelerini tanıyacak, yurttaşlık haklarını kullanacak sorumluluklarını idrak ede-

cek seviyeye ulaştıran, onlara yaşamak için gerekli kabiliyetleri kazandıran bir eğitim kademesidir.

İlköğretimde bu amacı gerçekleştirmek için 1968-1969 öğretim yılında, yeni bir program uygulanmaya başlanmıştır.

Bakanlığımızın, öğretmenlerin, idarecilerin, konu ile ilgili üniversite ve yüksek okul öğretim üyelerinin uzun çalışmaları sonunda, memleketimizin ekonomik ve sosyal gerçeklerini, kültürümüzün icaplarına, çağdaş ilmin gelişmelerine uygun olarak hazırlanan bu program, millî hedefimize ulaşmamızı sağlayacak ve yıllardır özlemini çektiğimiz bir hamlenin bir ifadesidir.

Eğitim hayatımızda ciddi bir merhale olan bu programın en seçkin vasfı, hareket noktası olarak millî ülküleri almış olmasıdır. Diğer özelliği de araştırma, inceleme, gözlem ve deneye dayanan bir eğitim metodunu getirmesidir.

Bu öğretim yılında çağ nüfusunun okullaşma oranı %90 bulunmuştur. 1972 yılında çağ nüfusunun tamamını ilkökula kavuşturmuş olacağız.

1968 mali yılında köylerde 3808 derslik, şehir ve kasabalarda 2668 derslik olmak üzere 6476 derslik yeniden yapılarak öğretime açılmıştır. Böylece köylerimizdeki derslik sayısı 56 960 a, şehir ve kasabalarımızda 30 000 a olmak üzere toplam olarak 86 960 a yükselmiştir.

Aynı yıl içinde 12789 ilkökul öğretmenini yeniden vazifeye başlatılmak suretiyle öğretmen sayısı 117 900 e çıkmıştır.

1968-1969 öğretim yılında 980 000 öğrenci yeniden kaydedilmek suretiyle ilköğretimdeki öğrenci sayısı 4 950 000 e ulaşmıştır.

Son üç yılda derslik sayısı 17 609 artarak 87 826 ya; öğretmen sayısı 32 885 artarak 117 900 e; öğrenci sayısı 1 milyon 75 000 artarak 4 950 000 e; yatılı bölge okulu sayısı 19 artarak 42 ye; yatılı bölge okulundaki öğrenci sayısı 12 350 artarak 16 100 e; çağ nüfusunun okullaşma oranı %70 den %90 a ulaşmıştır.

Bugün 35 965 olan muhtarlığımızdan 5917 si okuldan mahrumdur. 2 Beş Yıllık devre sonunda nüfusu 150 den fazla olan 4113 muhtarlık okula kavuşturulacaktır. Geri kalan 1804 muhtarlığın çocukları da Yatılı Bölge Okullarından faydalanacaklardır.

YATILI BÖLGE OKULLARI:

Mahrumiyet bölgelerinde ve nüfusu 250 den az olan dağınık yerleşme alanlarındaki köy çocuklarının eğitimde fırsat ve imkân eşitliğinin icabı olarak Devlet hesabına okutup yetiştirmek maksadıyla açılan Yatılı Bölge Okulları bilhassa Dağu ve Güneydoğu Anadolu'nun kalkınmasında önemli rol oynayacaktır. Yatılı Bölge Okulları, hem öğrenim çağındaki çocuklara ilköğrenim veren, hem mezunlarına yetiştirici kurslar açmak suretiyle onlara beceriler kazandıran, hem de kabiliyetli olanlarına üst öğrenim için ortaokul öğrenimi yaptırarak kuruluşlar halinde geliştirilmektedir.

1968-1969 öğretim yılında 10 Yatılı Bölge Okulu yeniden öğretime açılmıştır. 15 okulun da inşaatı devam etmektedir. Bu yıl, 4 238 öğrenci yeniden parasız yatılı olarak alınmak suretiyle Bölge Yatılı Okullarındaki öğrenci sayısı 16 100 e yükselmiştir.

ANA OKULLARI VE SINIFLARI:

Gelişen ekonomik hayatımızın icabı olarak çalışan anne sayısının her yıl sür'atle artması ana okullarının açılmasını mecburi kılmaktadır.

Bu sebeple 1968-1969 öğretim yılında 42 ana okulu ve sınıflı açılarak sayıları 124'e çıkarılmış, öğrenci sayısı da 710 yeni kayıtlı 2762'ye, öğretmen sayısı ise 150'ye ulaşmıştır.

Bu konuda devamlı çalışmalar yapılmaktadır.

ÖZEL EĞİTİM:

Özel eğitime muhtaç çocukların da normal öğrenciler gibi eğitim ve öğrenim imkânlarından yararlanmalarını sağlamak için 5 Sağırlar Okulu, 2 Körler Okulu faaliyettir. Geri zekâlı çocuklar için İstanbul'da, ortopedik arızalı çocuklar için de Ankara'da birer müessesce açmanın hazırlıkları içindeyiz. Bu yıl yeneden üç sağır ve dilsizler okulunun inşasına başlanmıştır.

YETİŞTİRME YURTLARI:

Beden, ruh ve ahlâk gelişmeleri yönünden tehlikede olan anasız, babasız veya terk edilmiş 7-18 yaşlar arasındaki korumaya muhtaç çocuklar için açılmış yatılı kurumlardır. Bu gün 58 ilimizde 83 Yetiştirme Yurdunda 11415 çocuk bakılıp yetiştirilmektedir.

ORTA ÖĞRETİM:

Ortaokullar:

Ortaokullarımızın sayısını ve kalitesini sür'atle artırıp geliştirmekteyiz. Ortaokulsuz ilçe merkezi bırakmadığımız gibi; eğitimde fırsat ve imkân eşitliğinin yaratılması, köy çocuklarının okutulması prensibine uygun olarak ortaokulları köylere kadar götürmüş bulunuyoruz.

Bu yıl açığımız 191 ortaokulun 150'sini köy ve köy niteliğindeki kasabalarda açmış bulunuyoruz.

Böylece ortaokul sayısı 1312'ye, bu yıl kaydedilen 230470 öğrenci ile öğrenci sayısı 644627'ye ulaşmıştır.

762 olan ortaokul sayısı, son üç yılda, 550 artırılmıştır. Bu gün lise ve lise dengi mesleki ve teknik okullar ortaokula dayalı hale getirilmiştir. Sınıf geçme ve imtihan yönetmeliğinin getirdiği özellik sayesinde ortaokullar üst öğrenime yönelme müessesesi haline getirilmişlerdir. Öğrencilere istidat ve kabiliyetlerine göre istikamet verilmeye çalışılmaktadır.

Ortaokul programlarının ilköğretimle bağlantısına özellikle dikkat edilmek suretiyle geliştirilmesi ve yeniden hazırlanması çalışmaları içindeyiz.

Liseler:

Liseler, ortaokullardan mezun olan gençleri genellikle üniversite ve yüksek okullara hazırlamayı hedef tutar.

Ortaokul kademesindeki gelişmeye paralel olarak lise adedinin de çoğaltılması gerekmektedir. Bu sebeple imkân ölçüsünde kaliteyi düşürmeden lise miktarını plânlı bir şekilde çoğaltılmaktadır.

Öğretmen açığı bulunan branşları kısa zamanda doldurmak için yüksek öğretmen okullarında ve eğitim enstitülerinde bu branşlara gerekli yönelmeyi ve kapasite artışlarını sağlamaktayız. Ayrıca, lise programlarını günümüzün icaplarına göre geliştirmektediriz.

Özellikle fen ve matematik alanında modern metod ve programlara geçiş için çalışmaktayız. Fen öğretimini modern bir anlayış içinde yapan Fen Liselerinde "Fen Öğrenimini Geliştirme" konusunda çalışmakta, burada geliştirilen programlar Ankara, İstanbul, İzmir, Aydın ve Erzurum'daki 9 lisede uygulanmaktadır. Bu programlar ileride tedricen bütün okullarımızda uygulamaya konulacaktır.

Bu yıl 75 yeni lise açılarak lise sayısı 291'e, 70991 öğrenci kaydıyla toplam öğrenci sayısı 176827'ye, öğretmen sayısı da yeni tayin edilen 3346 öğretmen ile 19548'e varmıştır.

164 olan lise sayısı, son üç yılda 127 artırılmıştır.

Öğretmen kadrosu yeterli olmayan liselerimizde okuyan öğrencilerin eksikliklerinin giderilmesine hizmet maksadıyla, önmüzdeki yıldan itibaren elverişli bölge merkezlerinde yaz kursları açacağız ve mektupla öğretim metodundan da faydalanarak yetiştirilmelerini sağlayacağız.

Mali gücü yetersiz kabiliyetli öğrencilere eğitim imkânını sağlamak amacıyla orta öğretimde 4500 olan parasız yatılı öğrenci sayısını 1969-1970 öğretim yılında %80'i köy çocuğu olmak üzere 10000'e çıkartacağız.

LİSE DENGİ MESLEKİ VE TEKNİK ÖĞRETİM:

KIZ TEKNİK ÖĞRETİM:

Milletçe gelişme hamlelerimize büyük etkiler yapacak önemli eğitim alanlarından biri de Kız Teknik Öğretimdir.

Ev ve aile yönetimi ve meslek eğitimi vermek, kız ve kadınları aile hayatına, iş hayatına ve çeşitli kademelerdeki eğitim kurumlarına hazırlamak, topyekün kullandığımız önemli bir rol oynayacaktır. Bu amaçla Kız Teknik Öğretim müesseselerinde uygulanmakta olan örgün ve yaygın eğitim programlarıyla genel nüfusumuzun %49,2'sini teşkil eden kadınlarımızın eğitimine özel bir önem verilmektedir.

Kız teknik öğretim kurumlarının her kademesindeki eğitim ve öğretim programları yeniden düzenlenirken, ekonomik gelişmemiz içinde kadın iş gücünün, taşıdığı önem gözönüne alınmaktadır. Bunun yanı sıra da kadınlarımızın "Ev Kadını ve Anne" olarak Türk toplumundaki üstün değerinin artırılması hedef tutulmaktadır.

Bütün kız teknik öğretim müesseselerinin, çevrede yaygın eğitim ve sosyal faaliyetleri yürüten merkezler durumuna getirilmesi ve bu okullara, fonksiyonel eğitim veren bir nitelik kazandırılması için tedbirler alınmaktadır.

Kadın iş gücünün, kadın meslekleriyle ilgili sahalarda değerlendirilmesi amacıyla Kız Enstitüsü mezunlarının iş bulmaları ve buldukları işten tatmin olmaları imşânları aranmaktadır.

Bu amaçla, kız enstitülerinde yeni meslek dalları açılmış, mezunlara yeni iş sahaları bulunmuştur. Böylece çocuk gelişimi ve eğitim meslek dalından mezun olanların resmî ve özel sektöre bağlı ana okullarında görev almaları ev ve aile yönetimi meslek dalından mezun olanların da, 9 aylık ek bir eğitimden sonra toplu beslenme kurumlarında Beslenme ve Diyet Teknisyeni olmaları sağlanmıştır. Bu yıl açılan 2 kız enstitüsü ile kız enstitüsü sayısı 128'e, açılan 10 kız sanat ortaokulu ile kız sanat ortaokulu sayısı 153'e, açılan 23 akşam kız sanat okulu ile, akşam kız sanat okulu sayısı 297'e, ihdas edilen 350 gezici kadın kursu ile gezici kadın kurslarının sayısı 1167'ye yükseltilmiştir.

Son üç yılda, 6 kız enstitüsü, 31 kız sanat ortaokulu, 85 akşam kız sanat okulu açılmıştır.

ERKEK TEKNİK OKULLAR:

Kalkınma hamleleri içinde bulunan memleketimizde teknik öğretimin önemli bir yeri vardır.

Bu gün teknik okullarımızı yeni teknolojik gelişmelerin gerektirdiği araçlarla donatılmaktayız. Böylece sür'atle gelişen iş alanlarına yeterli sayıda ve kalitede insan gücü yetiştirmeye çalışıyoruz.

Lise dengi teknik okullarda yeni bir anlayış içinde dört yıllık, üç yıllık, iki yıllık olmak üzere kademeli ve fire vermeyen bir öğretim sistemi getirilmektedir. Böylece sosyal şartlarımızda ve iş hayatımıza daha uygun bir öğretim yapma mümkün olacaktır.

Eğitim ile iş hayatı arasında devamlı ilişki kurulmasına; önem vermekteyiz.

Bugün ortaokul mezunları daha ziyade liseye gitme eğilimindedir. Halbuki iş sahalarında, çok sayıda teknik elemana ihtiyaç vardır.

Teknik öğretimi mutlaka cazip bir duruma getirmek lâzımdır.

Bu yıl açılan 4 sanat enstitüsü ile sanat enstitülerinin sayısı 123'e, bunlarda faaliyet gösteren meslek şubeleri 29 ilavesi ile 462'ye, öğrenci sayısı ise 15868 yeni kayıtlı 38954'e ulaşmıştır.

Son üç yılda 11 erkek sanat enstitüsü, 72 yeni meslek şubesi açılmıştır.

TİCARET VE TURİZM ÖĞRETİM:

Gerek resmî, gerek özel sektörün ekonomi, maliye, ticaret ve turizm alanlarında ihtiyaç duyduğu elemanları yetiştirmek maksadıyla Ticaret ve Turizm Okulları yurt sathına, büyük sanayi ve iş yerlerine dağıtılmaktadır.

Bu yıl ticaret liselerinin sayısı, otelcilik ve sekreterlik okullarıyla beraber 82'ye, öğrenci sayısı 19200'e ulaşmıştır.

Teknik ve mesleki eğitimi cazip kılma zaruretiyle inancımız tamdır.

Bakanlığımızın bu hususta almakta olduğu köklü tedbirler arasında, özellikle lise dengi teknik okullarla birlikte diğer meslek okulları mezunlarına, üniversitelere geçiş imkânı verecek olan çalışmalar son şeklini almak üzeredir.

DİN EĞİTİMİ:

Bugün en ilkel kabilelerden en medenî milletlere kadar her toplumun bağlı bulunduğu bir din, her toplumda insanların sâmiyetle benimsedikleri inançlar vardır. Lâik ve demokratik bir

devletin icabı olarak yurttaşlarımızın dinî eğitim ihtiyacını karşılamak göreviyle yükümlü bulunuyoruz.

Din eğitimi konusundaki çalışmalarımız ilâ bölümünde toplanmaktadır:

1 — Çeşitli hizmetlerde görev alacak aydın din adamlarını yetiştirmek.

2 — Okullarımızda, öğrencilerimize din eğitimi vermek, Aydın din adamını yetiştirmek, 430 Sayılı Tevhidî Tedrisat Kanunu ile Bakanlığımıza verilmiş bir vazifedir. İmam-hatip okulları Millî Eğitimimizin ilkelere uygun olarak eğitim ve öğretim yapan birer millî müesseselerdir.

İlk ve ortaokullarımızda ihtiyarı olmak üzere yapılan din eğitimi 1967-1968 öğretim yılından itibaren lise ve dengi okullara da teşmil ederek ders programları içine aldık ve not ortalamasına dahil ettik.

Bu yıl açılan 11 imam-hatip okulu ile okul sayısı 69'a, öğrenci sayısı 39900'e ulaşmıştır.

Son üç yıl içinde 43 imam-hatip okulu açılmıştır.

ÖĞRETMEN YETİŞTİREN KURUMLAR:

Eğitimin en önemli yönü ve üzerinde hassasiyetle durulması gereken tarafı öğretmen yetiştirme konusudur. En modern binalar içinde, çağın en gelişmiş programlarına, en zengin ders araçlarına sahip olunulsa dahi bunları gereği gibi kullanarak öğrenciye şuurlu bir yön verecek değerli öğretmen olmadan müsbet sonuçlar almak kabul değildir.

Bugün dünyanın her yerinde, milletlerin bütünlüklerini parçalamayı hedef almış demokrasi ve hürriyet düşmanı çeşitli aşırı akımlar faaliyet halindedir. Türk öğretmenleri, millî bütünlüğe bağlılık ve millî bütünlüğü korumak yönünde en tesirli unsurdur. Öğrencileri bu akımlara karşı koruyacak bilgi ve ruhu ancak millî duyguları kuvvetli, bilgili, memleketsever ve idealist öğretmenler verebilir. İşte, öğretmen okullarımızı bu anlayış içinde çalıştırmaktayız.

Öğretmenlerimizin, bu anlamda üstün değerler kazanacak şekilde yetiştirilmeleri için bütün imkânlarımızı kullanmaktayız.

İLKÖĞRETİM OKULLARI:

Mevcut öğretmen okullarımızın programları, binaları, laboratuvarları, araç ve gereçleri modern anlayışla geliştirilmekte; öğretim kadroları yeni öğretmenleri yetiştirmek üzere en kaliteli elemanlarla takviye edilmektedir.

Bu yıl 2 öğretmen okulu açılarak sayıları 84'e, 16181 öğrenci kaydedilerek öğrenci sayısı 60758'e çıkarılmıştır.

EĞİTİM ENSTİTÜLERİ:

Bugün, bilhassa fen dallarında büyük bir öğretmen ihtiyacı duymaktayız. Eğitim enstitülerinde gelecek yılların ihtiyaçları da gözönüne alınarak büyük ölçüde öğrenci kapasitesi yaratılmıştır. Ancak, geçen yıllarda Türkçe ve Sosyal Bilgiler bölümlerine daha çok öğrenci alınırken, 1968-1969 öğretim yılında bilhassa fen bölümlerine çok sayıda öğrenci alınmış, gerekli denge sağlanmıştır.

YÜKSEK ÖĞRETİM OKULLARI:

Liselerimize öğretmen yetiştiren kaynaklar üniversiteler ve yüksek öğretmen okullarıdır. Bu gün mevcut üç yüksek öğretmen okulunun kapasiteleri genişletilmekte, lise ve dengi okullarımızda öğretmen ihtiyacını karşılayacak seviyeye getirilmeye çalışılmaktadır.

Bugün yüksek öğretmen okullarımızda öğrenci sayısı 2270'e yükselmiştir.

MESLEKİ VE TEKNİK ÖĞRETİM OKULLARI:

Mesleki ve teknik okullarımızın öğretmen ihtiyaçları: Kız Teknik Yüksek Öğretmen Okulu, Kız ve Erkek Sanat Öğretmen Okulları, Erkek Teknik Yüksek Öğretmen Okulu, Ticaret ve Turizm Yüksek Öğretmen Okulu, Yüksek İslâm Enstitüsü mezunlarıyla karşılanmaktadır.

Bu okulların kapasiteleri mesleki ve teknik okulların ihtiyaçları gözönünde bulundurularak tesbit edilmiştir.

Gençliğin rehberi olan öğretmenlerin iyi yetişmeleri için bu okullar üzerinde de aynı hassasiyetle durulmakta, öğretmen kadroları yeterli elemanlarla takviye edilmekte, programları, atelyeleri, çalışma imkânları günün şartlarına uygun bir şekilde geliştirilmektedir.

EĞİTİM ARAÇLARI KONUSUNDA ÇALIŞMALAR:

Bakanlığımızca «Görme, İşitme ve Deney Yolu ile Öğretim» konusuna büyük önem verilmektedir.

Modern öğretimde kalitesini yükseltmede ve öğretimi nazari olmaktan kurtarmakta öğretim araçları çok önemli bir rol oynamaktadır. Bu sebeple bütün okullarımızın modern ders araç ve gereçleriyle teçhiz edilmesine önem vermekteyiz. Okullarımıza daha geniş imkânlar içinde eğitim aracı sağlayabilmek için Eğitim Araçları ve Teknik İşbirliği Genel Müdürlüğü'nün döner sermayesini yeterli bir seviyeye yükseltmiş bulunuyoruz.

1960 yılında makine, teçhizat ve ders aletleri giderleri olarak 3712000 TL. ayrılmışken 1968 mali yılında bu ödeneğin 67153000 TL., ya 1969 mali yılında da (86905600) e çıkarılmış olması bunun açık bir delilidir.

Kitlelerin eğitiminde kullanılan, radyo ve televizyon yolu ile eğitim programlarını geliştirmeye de özel bir önem vermekteyiz.

YÜKSEK ÖĞRETİM:

Bir toplumun üstün bir yaşama seviyesine çıkabilmesi, asrın medeniyet ve teknik imkânlarından faydalanabilmesi, yetiştireceği yüksek seviyede insan gücünün keyfiyet ve sayı bakımından yeterli olmasına bağlıdır. Yüksek seviyeli insan gücü ihtiyacımızı üniversite ve yüksek okullarımız karşılamaktadır.

Teknik alanda yüksek seviyeli insan gücüne ihtiyacımız büyüktür. Süratle kalkınmamız, muhtaç olduğumuz insan gücünü tesbit edilen zaman zarfında yetiştirmemizle kabildir.

Yüksek teknik ve fen öğretiminde bugün 16000 civarında olan öğrenci sayısının, II. Beş Yıllık Plân dönemi sonunda 61900'e yükselerek %402 artış sağlanması, Sağlık ve Tıp alanında ise artışın %300 olması gerekmektedir.

Bütün ülkeler, çok masraflı olan yüksek öğretim kurumlarını devamlı faaliyet halinde bulundurmakta ve kapasitelerini en yüksek seviyede tutmaktadırlar. Dengeli bir şekilde kalkınmaya mecbur olduğumuz bir zamanda üniversitelerimizin kapasitelerini arttırmaya, öğretimde kaliteyi düşürmeden verimi yükseltme yolları aramaya, gece ve gündüz öğretim yapmaya mecburuz. Bu maksatla hazırladığımız, üniversitelerde gece öğretimini mümkün kılacak kanun tasarısı Cumhuriyet Senatosu Komisyonlarındadır.

Lise ve dengi mesleki ve teknik okulları bitiren kabiliyetli gençlerimize üniversite ve yüksek okullarımızda eğitim imkânı sağlamak, çözülmesi gereken en ciddi problemlerimiz arasındadır.

Üniversitelerimizde kapasite artışını önleyen sebeplerin başlıcası öğretim üyesi yetiştirilmesi güçlüğüdür. Kalkınma Plânımızda üniversitelere öğretim üyesi yetiştirmek üzere yabancılara yılda ortalama 600 doktora öğrencisinin gönderilmesi işlemi türlü sebeplerle öngörülen nisbette rağbet görmemektedir. İsteği arttırıcı tedbirleri almaktayız.

Üniversite asistanlığını cazip hale getirecek, mali durumlarını ıslâh edecek kanun tasarısını hazırlayarak Maliye Bakanlığının tasvibine sunduk.

Son zamanlarda üniversite ve yüksek okullarda yapılan boykotları ve «Üniversitede Reform» adı altında başlayan hareketleri ciddiyle takip etmekteyiz.

Güzel Sanatlar Akademileri ile Mühendislik ve Mimarlık Akademileri teşkilât kanun tasarıları hazırlanmış, ilgili komisyonlardan geçerek Millet Meclisi Genel Kuruluna intikal etmiştir.

Teknik Yüksek Öğretmen Okulu Teşkilât Kanunu tasarısı ile Eğitim Akademileri Kanun Tasarısı mütalâaları bildirilmek üzere Bakanlıklara gönderilmiştir.

Yüksek okulların yönetmelikleri günün icaplarına göre yeniden düzenlenmiştir. Bir ikisi üzerinde de son çalışmalar yapılmaktadır.

Muhtar üniversitelerdeki öğrenci hareketleri üniversitelerin iç meseleleri olduğundan olaylar yakından izlenmekte, üniversitelere tam bir anlayış birliği içinde yardımcı olmaya çalışılmaktadır.

Yüksek öğrenim öğrencilerinin istekleri, taşıdığı ehemmiyet ve ağırlıkla ele alınıp incelenmekte, mümkün olanlar en seri şekilde yerine getirilmektedir.

Millî Eğitim Bakanlığı olarak, her kademedeki yetiştirdiğimiz yeni neslin kafasında ve kalbinde, Anayasa nizamı için

de kurulan demokratik düzenin korunması fikrini kuvvetlendirmeye azami dikkat ve gayret sarfetmekteyiz. Türk milletinin birlik ve beraberlik içinde yaşamasını, refah ve saadeti ancak Anayasa nizamı, hukuk düzeni, anarşiden uzak kanun hâkimiyeti içinde kabil görüyoruz.

1927'de memleketimizde 18 yüksek okul ve fakülte toplam 3918 öğrenci var iken, bugün 30 resmî yüksek okul, 5 akademi, 8 üniversite ve 110 000 yüksek öğrenim genci mevcuttur.

Son üç yıl içinde 1 üniversite, 15 fakülte, üniversiteye bağlı 9, Bakanlığa bağlı 7 yüksek okulu, 1 akademi açılmıştır.

ÖZEL ÖĞRETİM KURUMLARI:

Kanunî birer kuruluş olan ve millî eğitimimizde olumlu katkıda bulunan adetleri 44, öğrenci sayıları (39 691) olan özel yüksek okulların denetlenmesine, seviye düşürülmesine, birer kazanç müessesesi haline sokulmamasına çok önem veriyoruz.

Özel yüksek okulların Bakanlık teftişlerinden ayrı, üniversitelerin, özel okulların ve meslek teşekküllerinin temsilcilerinin katıldığı «Değerlendirme Kurullarınca» değerlendirilmelerine başlanmıştır.

Özel yüksek okulların eğitim ve öğretim programları, okul binaları, laboratuvar, kitaplık standartları, öğretim üyeleri ve görevlilerinin formasyonları tesbit edilmektedir.

ÖĞRETİM PROGRAMLARI ÜZERİNDE ÇALIŞMALAR:

Eğitim daima yenileşme isteyen bir hizmet alanıdır. Büyük bir hızla değişip gelişen dünya, bunu zorunlu kılmaktadır. Dün en modern anlayış içinde hazırlanmış bir öğretim programı, bugün ihtiyaçları karşılamaktan uzak olabiliyor. Bu sebeple eğitimle ilgili programlar, yönetmelikler, hattâ kanunlar değişen şartlara, ihtiyaçlara ve imkânlarla göre yeniden ele alınmakta; ilmi görüşlere, Kalkınma Planında ve Hükümet Programında öngörülen esaslara uyularak yenileştirilmektedir.

Batıdaki eğitim ve öğretim gelişmeleri, bilhassa Büyük Atatürk'ün batıya yönelmemizin zaruri olduğunu ifade etmesiyle Türk millî eğitimimize zamanında intikal ettirilmiştir.

Batının eğitim ve öğretim gelişmeleri bugün de yakından incelenmekte, faydalı görülenler denemektedir. Bugün millî eğitimimiz, bütün kademelerde, program ve metod konusunda ve memleket bünyesinde uygunlukları bakımından ileri ülkeler seviyesindedir.

Öğretmenlerimiz de batı memleketlerinin pedagojik görüşlerini tatbik edebilecek kabiliyet ve vasıftadırlar.

KÜLTÜR HİZMETLERİ:

Enğin bir tarihe ve zengin kültür kaynaklarına sahip bir milletin mensubuyuz. Milletlerin gerçek değerleri bugün ulaşılmış oldukları medeniyet seviyesiyle olduğu kadar tarihin derinliklerinden getirdikleri millî kültür varlığımız ve bütünlüğümüz bakımından büyük önem taşımaktadır.

Gençlere gerçek yurt sevgisi vermek, mensup olduğumuz milletin iftiharla dolu tarihini, medeniyet ve kültür eserlerini tanıtmak, öğretmekle mümkündür. Gençlere millî şuur aşılama en sağlam yolu budur.

Kültür alanındaki çalışmalarımızı bu innancın ışığı altında yürütmekteyiz.

Güzel sanatları daha yaygın hale getirmek, Türk sahne sanatını ve müziğini geliştirmek, öğrencilerimizin ve bütün yurttaşlarımızın kültür ihtiyacını karşılamak için önemli çalışmalar yapmaktayız.

Memleketimizde tarihi ve turistik bölgelerin özelliklerini gözönünde bulundurarak müzeler açmak, eski eserleri onarmak, kazılar, sondaçlar yapmak; sanat ve kültür eserlerini korumak, tanıtmak, yurt içinde ve dışında sergilemek çalışmalarımız arasında yer almaktadır.

Müzelerin daha verimli çalışmasını sağlayacak olan «Müzeler Döner Sermayesi Kanun Tasarısı» Büyük Millet Meclisi Bütçe Komisyonunda görüşülmektedir.

Eski eser kaçakçılığının önlenmesi konusu ise Bakanlıklar arası tedbirlerle sağlanmaya çalışılmaktadır. Ciddî bir uygulama sonunda önemli sayıda sanat eserleri müzelerine intikal ettirilmiştir.

Kültür hizmetlerinin, üzerinde önemle durduğumuz bir konusu da «Tiyatro»dur. Tiyatro, geniş ölçüde bir halk eğitimi vasıtasıdır.

Bugün altısı Ankara'da, ikisi Bursa ve İzmir'de olmak üzere sekiz Devlet Tiyatrosu faaliyet göstermektedir.

Türk sahne sanatının gelişmesini sağlamak, halk eğitimine katkıda bulunmak, yurttaşların yurt ve güzellik sevgisini, dil ve kültürünü yükseltmek amacıyla yapılan bu çalışmalar mevsim sonlarında düzenlenen turnelerle imkân nisbetinde yurdun en ileri köşelerine kadar götürülmektedir.

Sahnelerimizde klasik ve modern eserler yanında yerli eserler de sahneye konulmaktadır. Bu, yakın bir gelecekte daha etkili millî bir repertuarımızın yaratılmasına yol açacaktır.

Bugün dünya sanat âleminde kendisinden bahsettirecek bir sanatçı topluluğuna sahibiz. Sanatçılarımızın dünya sahnelerince aranır olması milletçe övüneceğimiz bir sonuçtur.

Tiyatro çalışmalarına geniş imkânlar getirecek olan Teşkilât Kanunu ile Bölge Tiyatroları Kanunu halen Büyük Millet Meclisi gündeminde yer almış bulunmaktadır.

1966 yılında Devlet Tiyatrosu Genel Müdürlüğünden ayrı olarak kurulmuş Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğünün çalışmaları iftihar vericidir.

İstanbul Opera binasının hizmete girmesiyle beraber, Türk operasında daha büyük hamleler yapılacaktır. Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrasının çalışmaları memnuniyet vericidir. Orkestranın yurt içi ve yurt dışı konserleri büyük rağbet görmektedir.

YAYGIN EĞİTİM:

Halk Eğitimi:

Yurttaşlara kültür hizmetlerini daha yaygın ve etkili bir şekilde götürmek için Halk Eğitim Çalışmalarımızı programlamış bulunuyoruz.

Bütün yurttaşlara hayat seviyelerini geliştirecek temel bilgiler vermek; millî duygu ve kültürü geliştirmek; dil ve ilköğretimi sağlamak; Atatürk devrimlerinin anlamını kavratmak, demokratik yaşama esaslarını öğretmek ve benimsetmek; millî bütünlüğümüze yönelmiş zararlı cereyanlara karşı uyanık olmalarını sağlamak Halk Eğitimi çalışmalarımızın esaslarını teşkil etmektedir.

Fırsat eşitliği ilkelere içerisinde her yaş ve her seviyedeki vatandaşlarımızın fikir mahsullerinden ücretsiz olarak faydalanmalarını sağlayan kütüphanelerin miktar ve kitap adedi bakımından gelişmelerini sağlamaktayız. Mahalli kütüphane yapıtırma derneklerinin de çalışmalarıyla 1968 yılında 17 kütüphane binası ikmal edilerek hizmete açılmıştır, 1968 de halk kütüphanesi sayısı 241'e, çocuk kütüphanesi sayısı 219'a yükselmiştir.

Bakanlığımız, vatandaşlarımızın, öğretmen ve öğrencilerimizin fikir, sanat, kültür alanlarındaki okuma ihtiyaçlarını tatmin ve yetişmelerini mümkün kılmak için yayım faaliyetlerine devam etmektedir. Türk ve İslâm Ansiklopedileri, klasikler ve öğretmen kitapları gibi seri yayımlar, üzerinde ehemmiyetle durduğumuz bu çeşit çalışmalardır. Bunlar içinde bilhassa II. Beş Yıllık Plan'ın öngördüğü «Bin Temel Eserin yayınlanması kültür hayatımıza geniş imkânlar getirecektir. Bu konuda çalışmalar ciddiyle devam etmektedir. Türk kültürünü ve tarihini müsbet yönleriyle aksettiren eserlerle, Batının fikir hayatını belirten eserlerden meydana gelecek olan bu kütüphanenin ilk yedi kitabı yayınlanmıştır. Eserin yayımı, plân dönemi sonunda tamamlanmış olacaktır.

Bütün uygulamalarda, dil ve terim birliğini, zorlamalardan uzak, tabii ve canlı türkçeyle sağlamayı esas almış bulunuyoruz.

Okuma çağı dışındaki elemanların gelişmelerini sağlamak üzere «İşbaşında ve Sanayi İçinde Eğitim» konusu üzerinde durulmakta; «Mektupla Öğretim» çalışmalarından, küçük el sanatlarından beceri kazandıran geziye kadın ve erkek kurslarından başarılı sonuçlar alınmaktadır.

İş alanlarında verimi ve kaliteyi arttırmak için «İşbaşında Eğitim» yapılmakta, işçilerimize yeni teknik ve bilgi vermek suretiyle kalkınmamıza, millî gelirimizin artmasına imkân hazırlanmaktadır.

Bu yıl düzenlenen seminerlerde geçen yıllarda olduğu gibi monitörler, fabrika idarecileri ve fabrika sorumluları yetiştirilmeye devam edilmiştir.

Sanayi Bakanlığı, Türkiye Halk Bankası, Türkiye Esnaf ve Küçük Sanatkarlar Konfederasyonu ile işbirliği yapılarak sekiz ilde «Küçük Sanatkarlar Eğitimi» konusunda kurslar açılmış, ayrıca hizmet ve turizm personeli için triptlenen kurs ve seminerlerde gerekli elemanlar yetiştirilmiştir.

Ayrıca gecekondular bölgelerinde yaşayan yurttaşlarımıza yeni meslek edimeleri, bir meslek sahibi olanların da beceri ve bilgilerini artırmaları için çeşitli kurslar düzenlenmiştir.

Sanayide uygulanacak iş başı eğitimini standart hale getirmek için, ilk hamlede 10'u tercüme olmak üzere, 36 kitap hazırlanmıştır.

İnsangücü eğitimi konusundaki çalışmalarımıza 1969 yılında da önemle devam edilecek, açılacak 1152 kurs ve seminerde 29 800 yurttaşımız eğitilecektir.

Mektupla Öğretim çalışmalarında 1968 yılında çeşitli branşlarda 75 kurs açılmış, bu kurslara 3 111 vatandaş katılmıştır. Çok faydalı olan bu çalışmalara önümüzdeki yılda artan tempoyla devam edeceğiz.

DIŞ KÜLTÜR MÜNASEBETLERİMİZ:

Memleketimizle öteki memleketler arasındaki kültür münasebetleri II. Beş Yıllık Plan uyarınca yürütülmekte, memnuniyet veren sonuçlar alınmaktadır.

Bilhassa Avrupa Konseyi, Nato, Cento, Unesco, OCED gibi uluslararası ve bölgesel kurumlarla yapılan temaslara gelişmektedir.

Türk dilini, Türk sanat ve kültürünü tanıtmak üzere yabancı ülkelere Türk dili okutmanları, Türk kültür ve sanat eserlerini tanıtan kitaplar gönderilmekte; müşterek tarihi bağlarımız bulunan memleketlerde açacağımız kültür merkezleri ile ilgili hazırlıklar ilerlemektedir.

Kültür anlaşmaları ve teknik işbirliği yoluyla 1968 bütçe yılında 335 burs sağlanmıştır.

GENÇLİK SORUNLARI VE SOSYAL FAALİYETLER:

Bütün çabalarımız milletçe yirminci yüzyılın şartlarına uygun bir yaşama seviyesine ulaşmak içindir. Bu sebepledir ki geleceğimizin tek dayanağı olan gençliğin; Atatürk ilekelere bağlı, şurlu bir yurt ve millet sevgisiyle güçlenmiş insanlar olarak yetiştirilmesi azmindeyiz. Gençliğin, geleceğe güvenle bakması, ekonomik ve sosyal faaliyetlere bilgi ve moral yönünden en iyi şekilde hazırlanması kalkınmamızın tek çıkar yoludur. Onlara bilgi ile birlikte, istidat ve kabiliyetleri geliştirici ders dışı programlar yoluyla sağlam bir ruh da vermek lâzımdır.

Bugün, bazı gençlerin olumsuz tutum ve davranışlarına yol açan, ortamın etkilerini yok edebilmek için boş zamanlarını değerlendirmek, mevcut spor tesislerini genişleterek, spor ve zencilik çalışmalarına katılmalarını sağlamak çabamızdayız.

1968 yılında ancak 4 000 öğrencinin dinlenme kamplarından ve izcilik çalışmalarından faydalanması sağlayabildik. Bu, Türkiye çapında sorunlarımızın büyüklüğü karşısında hiç denecek bir yekündür. Fakat ümit verici bir başlangıçtır. Bu maksatla 12,5 milyon liralık yatırım gerektiren projeler gerçekleştirilmiştir. Bu yıl Gemlik ve Çanakkale'deki tesislere ekler yapılacaktır; Van, Elâzığ, Isparta illerinde yeni tesisler kurulacaktır.

Bolu, İzmir ve Isparta'da izci lideri yetiştirme merkezleri ve daimi izci tesisleri inşa edilecektir.

Önce Ankara'da, örnek olmak üzere, 6,5 milyon liralık bir yatırım yapılarak içinde konferans salonu, kitaplığı, spor alanları ve sosyal çalışmalara imkân veren oda ve salonları olan bir gençlik ve kültür merkezi tesisine 1969 yılında başlanacaktır.

Gençlerimizin bilgi ve ruh bakımından yetişmelerini sağlamak üzerinde titizlikle duracağımız konu, Millî bütünlüğümüzün şurlu bir şekilde devamını sağlamak olacaktır. Var olmanın yegâne yolu budur.

Kalkınmamızın, millî bütünlüğümüzün, yaratıcı ve yapıcı olan millî eğitimimizin beklenileni verilmemesi her şeyden önce öğretmenlerimizin mesleğin kutsiyetine inanmaları ile mümkündür. Türk öğretmeni tarih boyunca bu sorumluluğu ve gereği idrak etmiş, icaplarını yaparken büyük Türk milletinin minnet ve şükranlarını kazanmıştır.

Türk Devletinin, imkânlarını elverdiği hiçbir hususu Türk

öğretmeninden esirgemesi düşünülemez. Hükümet ve Bakanlık olarak çalışmalarımızda rehberimiz bu inan ve güvendir.

Bunun örneği olarak, Millî Eğitim Bakanlığı Mensupları Yardımlaşma Kanun Tasarısı hazırlanmıştır.

1969 mali yılından itibaren öğretmenlerimiz ilaçlarını, tediyesi bilâhare Bakanlıkça yapılmak üzere eczanelerden temin edeceklerdir.

Eğitmenlerin muvakkat öğretmenlerin ve okuma tablolarındaki er öğretmenlerin geçmiş hizmetlerinin ve haklarının değerlendirilmesini mümkün kılacak kanun tasarıları Büyük Millet Meclisine sunulmuştur.

Öğretmenlerimizin yaz aylarında dinlenmelerini sağlayan «Dinlenme Kampları» kurmaya, mevcutlarını geliştirmeye devam etmekteyiz.

Öğretmenlerimizin meslek içinde yetişmelerini sağlamak maksadıyla, tatil aylarında, dinlenmelerine de imkân verecek yerlerde kurs ve seminerler tertiplemekteyiz.

Öğretmen çocuklarının okumalarını kolaylaştırmak için Devlet imkânlarından faydalanmalarını sağlayacak tedbirleri almaktayız.

Büyük milletimizin hayatîyetinin ifadesi olarak her yıl baş döndürücü bir hızla artan ve artmakta devam edecek olan millî eğitim hizmetlerimizde hedefimiz: «Türk Devletini ülkesi ve milleti ile beraber, bölünmez bir bütün olduğuna inanan, Türk milletinin bir ferdi olmanın şerefini duyan ve sorumluluğunu idrak eden, Türk Cumhuriyetinin, demokrasisinin, devrimlerinin ve Türk milliyetçiliğinin temel ilkelerine bağlı; kanunlara, nizamla karşı saygılı, vatandaşlar arasında millî birliği bozucu fikir ve inançlara karşı uyanık ve tedbirli, millî ve ferdi başarının yalnızca müsbet ilim, ileri teknik ve sağlam karakter ile kazanılabileceğine inanan Atatürk ilkelerine bağlı yurttaşlar yetiştirmektedir.

GENELGE:

İLKÖĞRETİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Şube : IX

Sayı : 322.1.10/9369

Tarih: 20-2-1969

9846

Konu: Çocuk Ceza ve İslâhevlerindeki okullardan mezun öğrenciler h.

VALİLİKLERE

Ankara, İzmir ve Elâzığ Çocuk Ceza ve İslâhevlerinde açılmış bulunan sırasıyla Sakarya, Adalet ve Savaş adlarındaki beş sınıflı ilkokullardan mezun olan hükümlü çocuklarla Ankara Çocuk İslâhevinde Kalaba Ortaokulunun bir şubesi olarak açılan ortaokulu bitirenlerin ve yine erkek sanat enstitüsü ve öğretmen okulu gibi okullardan mezun olanların tahyilerinde sabıkaları olduğundan bahisle kamu hizmetlerine alınmadıkları yapılan müraعاتlardan anlaşılması bulunmaktadır.

Eğitim ve islah esasını gaye edinen bugünkü infaz sisteminin uygulama sonucunda bütün infaz kurumlarında olduğu gibi bilhassa adı geçen Çocuk Ceza ve İslâhevlerindeki hükümlü çocuklar da Bakanlığımızca 5439 Sayılı Kanunun 2. maddesi hükmü uyarınca görevlendirilmiş olan değerli öğretmenlerin idaresi altında öğrenim yapmaktadır. Bu çocukların işlemi oldukları suçlardan dolayı tamamen nadim oldukları yakından müşahade edilmektedir.

İlk ve orta öğrenimlerini ikmal ederek diplomalarını alan ve suçun yapıldığı tarihte 11 ilâ 15 yaş arasında bulunan bu çocuk hükümlülerin topluma iadelerinde gerek eğitim ve gerekse diğer kamu hizmetleri alanlarında sabıkah oldukları ileri sürülerek bir görev alamamaları, kendilerinde büyük bir hayal kırıklığı doğurmaktadır.

Türk Ceza Kanununun 54. maddesi hükmü gereğince bu madde ile mahkûm edilmişlerin mahkûmiyetleri tekrerrü esas olamayacağına ve haklarında kamu hizmetlerinden mahrumiyet cezası da uygulanmayacağına göre, hükümlü çocukların tahliye edildiklerinde bir kamu hizmetinde görevlendirilmelerine kanunî bir engel bulunmadığının ilgililere duyurulmasını rica ederim.

İlhami ERTEM
Millî Eğitim Bakanı

İ L A N L A R :

ACIPAYAM İLÇESİ İLKÖĞRETİM MÜDÜRLÜĞÜNDEN

İlçemiz merkez ve köy ilkokullarında öğretmenlik yapmakta iken çeşitli nedenlerle ilçemizdeki görev yerlerinden ayrılan ve adresleri Dairemizce bilinmeyen, aşağıda adları yazılı öğretmenlerin tasarruf bonolarının kendilerine ödenebilmesi için açık adreslerini belirten birer dilekçe ile Müdürlüğümüze müracaat etmeleri ilân olunur.

Görev yeri	Adı ve Soyadı	Bono tutarı Lira
Yatğan	Nuray Baykara	120
Güney	Tahir Keskin	90
Akalan	Zeynep Koç	60
Akalan	Yavuz Şenel	60
Alcı	Abdülvehap Karataş	70
Çakır	Salih Aktaş	60
Apa	Behçet Kavuncu	60
Yeşilyuva	Arif İrfan Türkmen	60
Yumurtaş	Hüseyin Kurtuluş	60
Bademli	Muhittin Yavuz	60
Gölcük	Hikmet Ertürk	60
Kızılhisar	Fatma Dinçer	40
Ayaz	Cahit Bağcı	40
Güney	H. Hüseyin Gö k	40
Dedebağı	Kezban Önder	20
Çubukcular	Talât Tokcu	20
Gölcük	Muzaffer Nizan	20
Yüreğil	Mehmet Ayten	20
Dodurga (Yukarı)	Hayrettin Gökçe	20
Yüreğil	Recep Tosun	60
K. H. Afşarı	Süleyman Ertuğrul	30
Darıveren	Şaban Boyacı	270
Kuzören	Hümmet Ergün	20
Yeşilyuva	Ahmet Kazanoğlu	200
Yeşilyuva	Kâzım Sert	30
Karahöyük	Ahmet Alp	150
Yatağan	Lütfi Açar	60
Pınarbaşı	Osman Baykara	10
Yazır	Coşkun Akyürek	20
Eskiköy	Erkan Yanıkoğlu	120
Yüreğil	Erol Ural	140
Darıveren	Neriman Maden	240
Eskiköy	Süleyman Sözer	340
Kuyucak	Süleyman Tunç	40
Kocapınar	Kemal Ersöz	60
Yukarı Dodurga	M. Nuri Elâ	60
K. H. Afşarı	Ali Öz	130
Kuyucak	Osman Başkaya	20
Pınaryazı	Nail Duranlıoğlu	10
Kocapınar	Halil Menteş	120
Kocapınar	Osman Çetinkaya	30
Kocapınar	Y. Kemal Ersöz	60
Ayaz	Turan Yılmaz	60
Yatağan	Erol Ege	60
Yeşilyuva	Hayrettin Gökçe	160
Karahöyük	Şükrü Tüzer	30
K. H. Afşarı	Fikret Kabakcı	60
Pınarbaşı	Nihat Çeliksap	60
Dedebağı	Şahin Sezgün	60
Yumurtaş	Mustafa Koçer	300
Yumurtaş	Kıvanç Ulusman	60
Garkın	Kâzım Uzunkaya	60
Kurtlar	Nezhat Yüceci	60
Yazır	Mustafa Kızılok	60
Bedirbey	Salih Çelikcan	60
Gümüş	Sabahattin Başaran	60
Dedebağı	Saffet Erol	60
Dedebağı	Hasan Karaman	60
Karaismailler	Gülhan Gürkan	60

Görev yeri	Adı ve Soyadı	Bono tutarı Lira
Güney	Akın Deniz	60
Hacıkurttlar	Candaş Özmen	60
Kuyucak	Süleyman Tunç	30
Kuyucak	Mehmet Çeken	30
Çubukcular	Baha Özcan	60
Köke	A. Yılmaz Öztoprak	60
Çakır	A. Yaşar Akdoğan	60
Benlik	Cengiz Arpacı	60
Olukbaşı	Halil Genç	60
Kuzören	Kutlay Alaybeyoğlu	60
Kuzören	Erdoğan Uzun	60
Ören	Ahmet Titiz	60
Ören	Sina nGökdemir	60
Alcı	Nabi Üstün	90
Çamlık	Bahri Tuğcu	140
Alâattin	B. Sıtkı Akçe	140
Alâattin	Halime Akçe	120
Kızılhisar	Hatice Gündüz	10
Kızılhisar	Aysel Demir	60
Karahöyük	Yüksel Özbek	40
Gümüş	Hüseyin Şamdan	120
Dedebağı	Bayram Yıldırım	20
Akalan	Dürge Kandemir	240
Ayaz	M. Erdoğan Fındık	180
Eskiköy	Abdülvehap Yavuz	180
Gölcük	Osman Hatipoğlu	140
Merkez - Cumhuriyet	Rüveyde Kandemir	240
Kızılhisar	Turan Büyükuysal	120
Kızılhisar	Bedia Büyükuysal	120
Yeşilyuva	Şerife Şimşek	20
K. H. Afşarı	Ali İlgaz	60
Garkın	Uysal Güvenç	120
Kırca	Erdoğan Büyükyalaz	60
Yeniköy	Dursun Keleş	60
Kumafşarı	Nuri Çakar	180
Gümüş	Hüseyin Samdan	60
Darıveren	Bahattin Bilge	120
Çakır	Kaplan Tuğrul	120
Benlik	Ali Yülek	30
Kuzören	Murat Sarı	30
Ören	M. Kemal Albayrak	60
Alcı	Bilâl Elif	30
Apa	Halil Akder	60
Yatağan	Ramazan Taşdelen	120
Karahöyük	Şefika Aykota	10
K. H. Afşarı	Engin Atay	60
Sırçalık	İmren İnceli	70
Bademli	İsa Kaynak	80
Dedebağı	Bekir Demirel	60
Benlik	Mehmet Rüzgâr	70
Kuzören	Mehmet Aslankılıç	290
Merkez - Atatürk	Hüseyin Tavukcu	30
Yazır	Salih Kılıç	60
Pınarbaşı	Aydın Kolkar	60
Dereköy	Orhan Karasakal	130
Yumurtaş	Nafiz Ersoy	20
Garkın	A. Kemal Kalashioğlu	40
Kurtlar	Hüseyin Öztürk	20
Yeniköy	Dursun Keleş	20
Yeniköy	Yusuf Atasever	70
Kumafşarı	Turgut İbiş	130
Kumafşarı	Ahmet Gölpınar	60
Yazır	Esat Öztürk	60
Karaismailler	Ahmet Honi	60

Görev yeri	Adı ve Soyadı	Bono tutarı Lira	1964	1965	1966	1967	Toplam
Köke	Temel Aydın	60					60.00
Merkez-Cumhuriyet	Şakir Şenel	120					120.00
Merkez-Cumhuriyet	Yaşariye Asmalı	20					20.00
Kocapınar	Halil Menteş	30					30.00
Yeşilyuva	Hatice Avcı	10					10.00
Karahöyük	Yusuf Özbek	300					300.00
K. H. Afşarı	Burhan Çavuşoğlu	120					120.00
Kumafşarı	İbrahim Hendek	120					120.00
Darıveren	Gürkan Oral	170					170.00
Akalan	Rabia Başoçakcı	50					50.00
Kuzören	Hakkı Gör	90					90.00
Ören	Osman Doğan	180					180.00
Eskiköy	H. Hüseyin Kaya	30					30.00
Yeşilköy	İsmet Demir	120					120.00
Akşar	Nizamettin Hakan	60					60.00
Ören	A. Kemal Albayrak	60					60.00
Eskiköy	H. Hüseyin Koçer	10					10.00
Kocapınar	Celâl Kesmen	120					120.00
Yeşilyuva	Serpil Sözer	20					20.00
Dedebağı	Aynur Günbal	60					60.00
Karaismailler	Ömer Koşan	60					60.00
Maden	Mesut Ediz	60					60.00
Akalan	Ali Ersoy	20					20.00
Hacıkurttlar	İlhan Manas	60					60.00
Çiftlik	Alibey Sekban	140					140.00
Kocapınar	İsmet İncebük	30					30.00
Dereköy	Orhan Gözütok	30					30.00
Dereköy	Engin Atay	60					60.00
Yeniköy	Yusuf Atasever	30					30.00
Yazır	Ahmet Kaş	30					30.00
Bedirbey	Necati Güler	30					30.00
Gölcük	Osman Hatipoğlu	30					30.00
Dedebağı	Bekir Demirel	60					60.00
Aliveren	İbrahim Taner	30					30.00
Maden	Dursun Bircan	30					30.00
Kuyucak	Sabri Atası	120					120.00
Hisar	Nadir Katurcı	30					30.00

GAZİANTEP İLİ MERKEZ İLKÖĞRETİM MÜDÜRLÜĞÜNDEN

İlimiz merkez ve köy ilkokullarında öğretmenlik yapmakta iken çeşitli nedenlerle görev yerlerinden ayrılan ve adresleri Dairemizce bilinmeyen, aşağıda adları belirtilen öğretmenlerin eğitim ödeneklerinin kendilerine ödenebilmesi için ilimiz merkez mutemedi Mehmet Coşkun'u mutemet tayin ettiklerine dair yazacakları birer dilekçe ile Müdürlüğümüze müracaat etmeleri ilân olunur.

Adı ve Soyadı	1964	1965	1966	1967	Toplam
Muhterem Şenol	200.00				200.00
Fazilet Kesici	350.00				350.00
Meral Engin	600.00	300.00			900.00
Süheylâ Kaleoğlu	400.00				400.00
İffet Cabioğlu	450.00				450.00
Mustafa Savaş	225.00				225.00
N. Kemal Alper	450.00				450.00
Nursel Tüzün	50.00				50.00
Bektaş Çakır	50.00				50.00
Meliha Erdem	50.00				50.00
Şerefür Eren	50.00				50.00
Garip Altın	50.00				50.00
Muzaffer Aktürk	50.00				50.00
Selma Üstünboyar	50.00	500.00			550.00
Özler Aslan	50.00				50.00
Hasan Dülger	50.00				50.00
Yusuf Kılıç	50.00				50.00

Adı ve Soyadı	1964	1965	1966	1967	Toplam
İlyas Atabay	50.00				50.00
Remziye Oğan	50.00				50.00
Mustafa Demirtaş	50.00				50.00
Alâaddin Sabancı	50.00				50.00
Aysel Alok	50.00				50.00
Gündüz Köker	50.00				50.00
Yüksel Bulgur		200.00			200.00
Güler Böler	50.00				50.00
Hasan Sönmez	50.00				50.00
Aysel Öztürk	50.00				50.00
Serpil Özer	50.00				50.00
İsmail Mutlu	50.00				50.00
Niyazi Türkmen	50.00				50.00
Hicret Doğru	50.00				50.00
Serpil Kendirci	50.00				50.00
Ülker Fatma Körbeyli	50.00				50.00
Z. Şenel Zittikoğlu	50.00				50.00
Nail Alın	50.00				50.00
Fahrettin Öztürk	50.00				50.00
Sait Güler	50.00				50.00
Mumi Dorap	50.00				50.00
Aysel Tunç	50.00				50.00
Nihat Yazgan	50.00				50.00
Selâhattin Kavalcı	50.00				50.00
Şenel Elmacı	50.00				50.00
Münire Kepekci	50.00				50.00
Dilek Uygur	50.00				50.00
Ayşe Oya Uygur	50.00				50.00
Refik Aşıcıoğlu	50.00				50.00
Şenel Yarımağa	50.00				50.00
Emel Arıcıoğlu	50.00				50.00
Kıfayet Seyrekbasan	50.00				50.00
Durmuş Tüzün	50.00				50.00
Belluz Tosyah	50.00				50.00
Şenel Kepekci	50.00				50.00
N. Ayten Tosyalı	50.00				50.00
Nihat Oğuzhan	50.00				50.00
T. Cengiz Aksan	50.00				50.00
Ahmet Çetin		100.00			100.00
Mehmet Özçetin		300.00			300.00
Kâmil Gül		750.00	900.00		1650.00
Halton Benzeç		300.00	300.00		600.00
Perihan Zorkirisci		100.00			100.00
Yıldız Aslanhan		100.00			100.00
F. Hdayet Pılan		100.00			100.00
Gülser Kalyoncu		1000.00	750.00		1750.00
Yüksel Akcaçı		100.00			100.00
Meşerret Özer		100.00			100.00
Nurten Özatan		100.00			100.00
Zennup Çarpınlı		100.00			100.00
Ahmet Gülten		100.00			100.00
Serpil Özer Ümit		100.00			100.00
Azize Aylâ Şahin		100.00			100.00
Sevim Sürücü		100.00			100.00
Neziha Palapıçak		100.00			100.00
S. Karavelioğlu			750.00		750.00
Mehmet Dalbudak			750.00		750.00
Aykut Tılfarhoğlu		300.00	450.00		750.00
M. Ali Çelik		600.00	1050.00		1650.00
Yıldız Kısacık		600.00			600.00
Mehmet Özoğuz			750.00	600.00	1350.00
N. Şeref Çeteci			150.00		150.00
H. Vildan Kutlar		50.00			50.00
Nesrin Şener		100.00			100.00
Nursel Ertaşkın		200.00			200.00
F. Emel Helvacıkara			700.00		700.00
Abdullah Kılıçparlar			750.00		750.00
Kemal Özkan			100.00		100.00
Osman Demirel			100.00		100.00
Mehmet Ak			100.00		100.00
Şenel Helvacıkara			100.00		100.00

Adı ve Soyadı	1964	1965	1966	1967	Toplam	Adı ve Soyadı	1964	1965	1966	1967	Toplam
Ahmet Özcan			100.00		100.00	Emine Alpaydın				100.00	100.00
Ayfer Ertürkmen			100.00		100.00	Sevinç Uygun				100.00	100.00
Müzeyyen Alvar			100.00		100.00	Hatice Yemenici				100.00	100.00
F. G. Kahvecioğlu			100.00		100.00	Hatice Güneş				400.00	400.00
Aysel Sedef			100.00		100.00	Z. Türkân Ersan				400.00	400.00
N. P. Serengil			100.00		100.00	Aysel Çaprak				300.00	300.00
H. Sema Sürmeli			100.00		100.00	Mahpare Canpolat				300.00	300.00
Mehmet Duman			100.00		100.00	Fatma Akcabay				300.00	300.00
Niyazi Çelik			100.00		100.00	Şenel Özer				300.00	300.00
Özgen Çuvalcı			100.00		100.00	Bediâ Şekeryemez				300.00	300.00
Türkân Kiremitçi			100.00		100.00	Hafıza Özkan				300.00	300.00
Müzeyyen Keleş			100.00		100.00	Türkân Aşıcı				300.00	300.00
Emel Eren			100.00		100.00	Nigar Mavzar				300.00	300.00
Hadiye Daysal		600.00	1050.00		1650.00	Secaat Kılıç				300.00	300.00
Fatma Hamut		400.00			400.00	Tülay Yağcı				300.00	300.00
Ş. B. Ünlükahraman		400.00			400.00	Şaziye Yıldırım				300.00	300.00
Gülseren Neci		950.00			950.00	Gülşay Güneş				200.00	200.00
Gülseren Boğaç		300.00			300.00	Hüseyin Kayaş				200.00	200.00
Nevin Özkırıncı		300.00			300.00	Aziz Dursun				100.00	100.00
Ayten Gürbüz		300.00			300.00						
H. Nuran Yalçın		300.00			300.00						
E. Aylâ Alpdemir		300.00			300.00						
Ayşe Ardıç		300.00			300.00						
N. Nurtan Başel		300.00			300.00						
Nevzat Özpınar											
Hüseyin Öğütsoy	375.00	1800.00	300.00		2475.00						
Sadiye Hoşlu	300.00				300.00						
Mehmet Uzmen				900.00	900.00						
Ö. Şevket Calasun			750.00	300.00	1050.00						
İhsan Değeri			750.00	300.00	1050.00						
Nimet Kenanoğlu				100.00	100.00						
Hülya Soydan	350.00	600.00			950.00						
Mehmet Kolay	225.00				225.00						
Ö. Karabrahimoğlu	450.00	1800.00	450.00		2700.00						
Yüksel Bakışkan		200.00			200.00						
Fikret Kalın	375.00	1050.00			1425.00						
İsmail Bilen	375.00	450.00			825.00						
M. B. Ölçücü				100.00	100.00						
İbrahim Ekiz				100.00	100.00						
Sadık Baltacı				250.00	250.00						
Müeyesser Mazlûm				100.00	100.00						
H. N. Serengil				100.00	100.00						
Gülşay Böler				100.00	100.00						
Gülşay Yücesoy				100.00	100.00						
M. İnci Yalçınkaya				100.00	100.00						
Mesadet Çelenk				100.00	100.00						
Nursel Yarıktı				100.00	100.00						

BU DERGİDEKİ KANUNLAR, KARARLAR VE TAMIMLERLE DİĞER YAZILAR TARAFIMIZDAN OKUNMUŞTUR

1	12	23	34	45
2	13	24	35	46
3	14	25	36	47
4	15	26	37	48
5	16	27	38	49
6	17	28	39	50
7	18	29	40	51
8	19	30	41	52
9	20	31	42	53
10	21	32	43	54
11	22	33	44	55

MILLÎ EĞİTİM BASIMEVİ — ANKARA

T. C.

Millî Eğitim Bakanlığı TEBLİĞLER DERGİSİ

MILLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI YAYIMLAR VE BASILI EĞİTİM MALZEMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE HER HAFTA PAZARTESİ GÖNLERİ ÇIKARILIR İLGİLİ MAKAM VE MÜESSESELERE PARASIZ GÖNDERİLİR.

YILLIK ABONESİ 250 KURUŞTUR. ABONE TUTARI MALSANDIKLARINDAN BİRİNE YATIRILMALI VE ALINACAK MARGÜZ MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI YAYIMLAR VE BASILI EĞİTİM MALZEMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE GÖNDERİLMELİDİR.

CİLT: 32

24 MART 1969

SAYI: 1547

ÖZEL YÜKSEK OKULLARLA İLGİLİ SENATO ARAŞTIRMA KOMİSYONU RAPORU'NUN SENATO'DA GÖRÜŞÜLMESİ DOLAYISIYLA MİLLÎ EĞİTİM BAKANI SAYIN İLHAMİ ERTEMİN SENATO'DA YAPTIKLARI KONUŞMA

Sayın Başkan, Sayın Senatörler,

Yüksek Senato'ya sunulmuş bulunan «Özel Yüksek Okulları Araştırma Komisyonu Raporu» ile ilgili olarak Bakanlığımızın görüşlerini arz etmek üzere söz almış bulunuyorum.

Türkiye Cumhuriyeti bugünkü Türk yurdunu, yoksulluğun, harabiyetin ve cehaletin, hemen her şeyi kavuran, kökünden kurutan rüşûbu ile baştanbaşa kaplı olarak devralmıştır. Aradan geçen yarım yüzyıla yakın bir sürede katedilen yol, tenkit edilen birçok hususları olsa da ümit ve itibar vericidir.

Bu zaman içinde memleketinde, büyük gayretler, emekler ve fedakârlıklar sonucu, bütün alanlarda vaki ilerlemeler arasında, dikkate en fazla değer olanı, hiç şüphelenmiyorum ki, hâlâ mevcut noksanlara, başarılmaması gereken işlere, henüz ulaşılmamış hedeflere rağmen eğitim ve öğretim alanında elde edilen müsbet sonuçlardır.

Bu sonuçlar, müesseselerin sayısında, öğrenci ve öğretmen miktarında, programların gelişmesinde, kalitesinde, müesseselerin tâbi oldukları mevzuatın mahiyetinde ve demokratik esaslara uygunluğunda açıkça görülür.

Yüksek oranda bir nüfus artışı, devamlı surette gelişen okuma heves ve azmi, eğitim müesseselerimizi daimi olarak etkilemektedir.

İlköğretimi, birkaç yıl sonra % 100 gerçekleştirmek için girişilmiş plânlı gayretlerin ve aksatılmadan yürütülen çalışmaların, orta öğretime intikali ne derecede artırdığı, bunun ise tabii ve kaçınılmaz neticesi olarak yüksek öğretim kurumlarının hangi ölçüde zorlandıkları açıkça bilinen gerçeklerdir.

Bu öğretim yılında, lise ve dengi okullarımızdan 56 320 öğrenci mezun olmuştur. Bunlar, yüksek öğrenimin namzedi durumundadırlar. Bunlardan lise çıkışı 23 830 öğrenci bu yıl üniversitelere girme arzusunu göstermiştir.

Üniversitelerimizin kontenjanları toplamı halen 13 223, Akademi ve Yüksek dereceli resmi okullarımızdaki ise 10 535 dir.

Gerek üniversiteler, gerek resmi yüksek okullar itibarı ile bu sınırlılığı, sadece bizim memleketimize mahsus bir mahrumiyet hali zannetmek yanlışır.

Öğretim görevinin yanında esaslı bir fonksiyonu araştırma olan üniversitelerin özelliklerinden gelen, sınırlılık devam edecektir.

Biz bir yandan yeni üniversiteler ve resmi yüksek okullar kurmaya diğer taraftan mevcutlardan azami derecede faydalanmaya çalışmaktayız.

Halkın eğitim ve öğretim ihtiyaçlarının karşılanması, Anayasamız ile Devlete verilmiş başlıca görevlerden biridir. Bu görev, ilk ve orta öğretim seviyesinde, hemen tamamen Devlet tarafından ifa edilmekte, yüksek öğretim seviyesinde ise yukarıda arz edildiği üzere bütün gayretlere rağmen açıklar bulunmaktadır.

Bu durum, başka birçok memleketinde yıllarca önce, bizde ise altı yıl evvel özel yüksek okulların açılmalarına sebep olmuştur.

İlk Türk Özel Yüksek Okulunun tesisi 1962 yılındadır. Bizde, bütün dereceleri ile özel okulların açılışı, işleyiş ve

kontrolleri hususlarını düzenleyen mevzuatın ilki, 1915 yılında çıkarılmış bulunan Mektâbi Hususiye Talimatnamesidir.

1961 Anayasası, 21. maddesi ile «Bilim ve Sanatı Serbestçe

Öğrenme ve Öğretme Hakkını» temel haklar meyanında saymış, özel okulların bağlı olacağı esasların bir kanunla düzenleneceği belirtilmiş, 120. maddesi ile de üniversite açma hakkını sadece Devletin inhisar ve yetkisine tevdi etmiştir.

Anayasanın da icabı olarak, 3 Haziran 1965 tarihinde 625 Sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu çıkarılmıştır.

Bu kanun, özel okulları bütün dereceleri ve cepheleri ile düzenleyici bir nitelik taşımaktadır.

Özel Yüksek Okulların kısa zamanda çoğalma temayülü göstermeleri bu okullarla ilgili yapıcı tedbirlerin II. Kalkınma Plânında da yer almasına vesile teşkil etmiştir.

Bugün, memleketimizde, çeşitli dallarda 18 Mühendislik, 13 Eczacılık ve Dişhekimliği, 11 İktisadi ve Ticari İlimler ve Gazetecilik, 2 de Tatbiki Güzel Sanatlar olmak üzere 44 özel yüksek okul faaliyet halindedir.

1968-1969 öğretim yılı başında bu okulların birinci sınıflarına 12 054 öğrenci kaydolunmuştur. 1967-1968 öğretim yılında bu okullara devam eden 25 252 öğrenciyi hesaba katarsak, toplam olarak yüksek okullarda 39 691 öğrenci bulunmaktadır.

Senato Araştırma Komisyonunun Raporuna 20 özel yüksek okul konu teşkil etmiştir. Bu okullar 19/10/1962 tarihinden 27/12/1967 tarihine kadar geçen süre içinde açılmışlardır.

1962-1963 öğretim yılında 2, 1963-1964 öğretim yılında 5, 1964-1965 öğretim yılında 5 adet olmak üzere cem'an 12 okulun açılışı, 625 Sayılı Kanunun yayımlanmasından önceki tarihlere isabet etmekte, yani Mektâbi Hususiye Talimatnamesine dayanmaktadır.

Bu okullar, ayrı ayrı 5 Millî Eğitim Bakanı tarafından açılmışlardır.

Bu müruzatının maksadı, özel yüksek okulların, Millî Eğitim sistemimiz içindeki, hukuki ve fi'li durumlarını ana hatları ile tesbit etmektir.

II.

RAPORA GİRİŞ

Sayın Senatörler,

Eğitim ve öğretim kurumlarının, her memleketinde, zaman zaman, ciddi inceleme ve araştırmalara konu teşkil ettiklerini bilmekteyiz.

Bu inceleme ve araştırmalar, öğretim kurumlarının kuruluş gayelerini, işleyiş tarzlarını, mahsullerini, değerlerini ve günün şartlarına intibak kabiliyetlerini kavramaktadır.

Amerika, İngiltere ve Avrupa'da özellikle yüksek öğretim kurumları üzerinde çok taraflı inceleme ve araştırma çalışmalarına girişilmiş ve önemli sonuçlara varılmıştır.

Bizde de, son yıllarda yapılmış çok önemli bir araştırma mevcuttur. Bu araştırma, üniversitelerimizin temel mes'eleleri üzerinde cereyan etmiş ve Yüksek Senato'nun eğitim ve öğretim kurumlarına karşı gösterdiği yakın ve devamlı ilginin canlı bir eseri olmuş, telkinleri icraya yol göstermiştir.

Yüksek Senato'nun 23/11/1967 tarihli 6. Birleşiminde özel yüksek okullarımızla ilgili olarak bir inceleme ve araştırma